

NR 3
MÄRTS 2020

Lääne-Nigula valla ajaleht

Lääne-Nigula vald tunnustab

Vallavolikogu ja vallavalitsus tunnustasid vabariigi aastapäeval erinevatest eluvaldkondadest silmapaistvaid inimesi. Suur tänu neile kes märkavad enda ümber inimesi ja nende tänuväärseid ettevõtmisi. Tunnustamiseks esitati üle 30 erineva ettepaneku.

VALLA AUKODANIKUD

Valla aukodaniku nimetus antakse isikule erilise auavaldusena Lääne-Nigula vallale elutööna osutatud väljapaistvate teenete eest. Aukodaniku nimetusega kaasneb Lääne-Nigula vapimärk. Lääne-Nigula vallavolikogu nimetas 2020. aastal valla aukodanikeks HEDVIG KOKK, elutöö eest Nõva kandi haridus- ja kultuurielu kujundamisel.

JUHAN LUKK, pikaajaliselt spordi- ja liikumisharrastuse valdkonnas osutatud väljapaistvate teenete eest.

VALLA TEENETEMÄRGID

Lääne-Nigula vallavalitsus annab valla teenetemärgi isikutele, kes on märkimisväärselt toetanud valla arengut erinevates eluvaldkondades.

Lääne-Nigula vallavalitsus tunnustas 2020. aastal teenetemärgiga

Margus Kasterpalu, Saueaugu teatritalu arendamise ja valla hea maine kujundamise eest

Loit Lepalaan, Kullamaa kihelkonna kultuuriloo edendamise ja talletamise eest

Lii Kalm, pikaajalise pedagoogilise töö, rannarootsi kultuuriloo tutvustamise ja piirkonna hea maine kujundamise eest

Silvi Koppelmaa, pikaajalise Nõva kandi kultuuripärandi kogumise ja talletamise eest

Kaja Avila, pikaajalise muusikahariduse andmise eest Taebla koolis ning koorilaulu traditsiooni hoidmise ja arendamise eest

Erki Rüsse, Palivere piirkonna ettevõtluse arendamise ning valla hea maine kujundamise eest

Rutt Lillepea, kodanikuühiskonna arendamise ja kogukonna ühistevõtte korraldamise eest

Devin Patrick Black, Noarootsi koolis inglise keele õppe arendamise ja eduka läbiviimise eest

Aino Suurpalu, pikaajalise sotsiaalhoolekande töö eest Palivere piirkonnas

Helju Staal, kogukonna kultuuripärandi kogumise ning Kuijõe küla ajaloomaatute koostamise eest

Vjatšeslav Rätsepp, Noarootsi piirkonna ettevõtluse arendamise ning valla hea maine kujundamise eest

Milvi Kaen, pikaajalise kultuuri- ja kogu-

konnatöö edendamise eest Rõude piirkonnas

Kenneth Nyholm, kogukonna ühistevõtte korraldamise ning Noarootsi piirkonna hea maine kujundamise eest

2019. AASTA TEGU

Lääne-Nigula valla aasta tegu auhinnaga tunnustab vallavalitsus isikuid, mittetulundusühinguid, ettevõtteid, kollektiive, kelle eestvedamisel on toimunud ettevõtmine või sündmus, mis mõjutanud valla arengut ja tuntust.

Lääne-Nigula valla 2019. aasta kultuuritegu – Soolu Põllugalerii näituste korraldamine, **MTÜ Lugu ja Viivika Orula**

Lääne-Nigula valla 2019. aasta haridustegu – raamatu „Meie maitsete Noarootsi“ väljaandmine, **Einbi külaselts ja Peeter Lepik**

Lääne-Nigula valla 2019. aasta noor – laulupidude traditsiooni ja koorilaulu arendamine, noor koorijuht, **Eleri-Kristel Kuimet**

Lääne-Nigula valla 2019. aasta sporditegu – Linnamäe jalgpalliväljakurajamine, **MTÜ Oru Spordiklubi ja Renek Loorens**

Lääne-Nigula valla 2019. aasta ettevõtja – innovaatilise teenuse, mesilasteraapia toa rajamine **Andres Tamla, OÜ EMESI**

Lääne-Nigula valla 2019. aasta tegu – Osmussaare tuletorni külastajatele avamine, **Rita Koppel**

Teeme talgupäeval valla ilusamaks

Mikk Lõhmus, vallavanem

Kevad läheneb vääramatu jõuga. Kutsun kodanikuühendusi ja lihtsalt aktiivseid inimesi mõtlema sellele, mida huvitavat oma kodukandis korradada kevadise heakorrraku ja Teeme Ära Talgute raames. Tänavune talgupäev on **2. mail 2020**, kuid loomulikult võib need korraldada muul ajal või mitmel nädalavahetusel. Registreeruda saab juba täna aadressil <https://www.teemeara.ee/> Asi ei pea piirduma pelgalt tavapärase prügikoristusega (mis on ju ka oluline), vaid mõelda võiks sellele, mida uut, huvitavat ja vajalikku võiks kogukonna ühistööga kerkida. Häid näiteid on palju. Vajadusel saab alati vallavalitsusega konsulteerida ja nõu ning abi küsida. Üheskoos teeme valla ilusamaks!

Palivere talgulist 2019

Koostöö Lääneranna vallaga on oluline

Neeme Suur
volikogu esimees

Veebruarikuu volikogu päevakord ei olnud seekord nii pikk kui tavaliselt, aga küsimused olid olulised sellegipoolest. Volikogu kogunes sel korral Martna kaarhallis. Sissejuhatuses tegi Arvo Ninn volikogu liikmetele ülevaate kaarhalli ehitamisest ja kasutamisest ja ka sellest, mida on veel vaja teha, et kaarhall paremasse korda saaks.

Esimese päevakorrapunktina nimetati Lääne-Nigula valla aukodanikud. Sellel aastal said selle tunnustuse osaliseks Hedvig Kokk ja Juhan Lukk. Hedvig Kokk on pikaajaline Nõva haridus- ja kultuuritegija, Juhan Lukk aga spordientusiast ja eestvedaja Paliverest. Palju õnne veel kord mõlemale auväärsele vallaelanikule! Päevakorrapunkti menetlemisel tekkis ka arutelu, kuidas siiski seda aukodaniku määramist korraldada? Näiteks kas nominendid ka avalikustada või mitte? Vallal on kord olemas, aga see ei ole piisavalt täpne. Sai tehtud ettepanek kultuuri- ja spordikomisjonile tunnustamise korra täpsustamiseks.

Teine, kolmas ja neljas päevakorrapunkt diskussioone ei tekitanud. Võeti vastu Tajaali kinnistu detailplaneering, anti valla maast

tükike riigile maanteekraavi maaks ja korrastati vallavalitsusele pädevuste delegeerimise määrust.

Viienda päevakorrapunktina kinnitati Risti piirkonna esindajana vallavalitsuse liikmeks Kuno Tehva. Uue liikme valimise põhjuseks oli endise liikme, Risti esindaja Heli Randese tagasiastumine. Kuno Tehva on Kuke küla elanik ja tuntud kui spordimees ja Nõmme Kalju jalgpalliklubi juht.

Kuuenda punkti raames astus volikogu ette MTÜ Terra Maritima tegevjuht Nele Sõber. Koostamisel on uus Matsalu turismipiirkonna arengukava. Seda arengukava ja ka MTÜ tegevusi laiema tutvustama Nele Sõber tuligi. MTÜ Terra Maritima on Lääne-Nigula valla ja Lääneranna vallas koostööorgan, kus kohtuvad ühel- ja teisel pool

Kasariit paiknevate omavalitsuste huvid. MTÜ tegevuse raames korrastatakse Matsalu piirkonna külastuskeskkonda, paigaldatakse silte ja viitasid, rajatakse puhkekohti ja sildumispaidu, reklaamitakse Matsalu piirkonda kodus, internetis ja laias maailmas ja tehakse palju muud. Valla lõunaosa areng, Kullamaa, Martna, Rõude, Laiküla ja Kasari kandi edenemine on valla jaoks väga oluline ja Matsalu rahvuspark loob kohalikele elanikele võimalusi teenuste pakkumiseks. Matsalu piirkonna arengukavas on nüüd haaratud ka Marimetsa matkarada, Kullamaa ja Palivere. Soovin sellele koostööle palju edu, rohket initsiatiivi Terra Maritimale ja Nele Sõbrale.

Peale Matsalu piirkonna juttu oli järjekord aruannete **ärakuulamise käes**. Kord aastas annavad volikogus

oma tööst aru nii komisjonid kui osavallad. Seekord tegid ettekande sotsiaalkomisjoni nimel Guido Ulejev ja külaelukomisjoni esimees Arvo Ninn.

Volikogu lõppes vallavanema infoga. Vallavanem andis teada vallavalitsuse toimetustest, näiteks, et on esitatud taotlus Kala-Leaderi programmi Nõva sadama rekonstrueerimiseks ja koostamisel on taotlus MATA meetmesse Österby sadamahoonde ehitamiseks.

Kõigi volikogu avalikustamisele kuuluvate otsustega ja istungite protokollidega saab tutvuda valla veebilehel asuva dokumendiregistri kaudu. Määrused on avalikustatud Riigi Teataja veebilehel. Järgmiseks kohaks, kus volikogu kokku saab on Risti.

Nõva joogivee kvaliteet paraneb

Nõva küla elanikke varustatakse joogiveega suurkaevpumpplast, kuhu muuhulgas on paigaldatud raua ärastuseks survefiltrid. Puurkaevuvees on aga lahus-tunud gaasid, mis varem kinnisest süsteemist ei eraldunud ja seetõttu tuli elanikelt kaebusi vee kvaliteedi kohta - vesi lõhnas ebameeldivalt või oli suisa joogikõlbmatu.

Alates eelmisest aastast Nõva veevarustust haldav AS Haapsalu Veevärk tellis asula veetehnoloogia ümberehituse, mille tulemusena:

1. Paigaldati lahtine 2000-liitrine veemahuti, kus toimub puurkaevust pumbatud veest gaaside (ebameeldiva lõhna) eraldus ja vee aereerimine (õhutamine) raua eraldamiseks;

2. Paigaldati 2 survetõstepumpa, mis pumpavad vee mahutist läbi filtrite veevõrku;

3. Asendati amortiseerunud hüdrofor uuega;

4. Paigaldati uus elektrikilp ja toitekaabel;

5. Vahetati pumpla automaatika ja juhtimiskilp, millega tagatakse veevärgi kaugjuhtimine ja monitooring.

Tööde kogumaksumuseks oli ligi 20 000 eurot, sellele lisandub käibemaks.

Järgmine suurem investeering Nõval tuleb teha reoveepuhastis, kahjuks ka see täna ei tööta nõuetekohaselt.

Üksi elava pensionäri toetus

Sotsiaalkindlustusamet maksab üks kord aastas üksi elava pensionäri toetust summas 115 eurot. Makse tehakse koos oktoobri pensioniga. Tuletame meelde, et toetust makstakse kõigile vanaduspensionieas olevatele inimestele

- kes elavad rahvastikuregistri andmetel üksi
- kelle igakuine kättesaadav pension on väiksem kui 1,2 kordne Eesti keskmine vanaduspension, mis 2020. aastal on 582 eurot.

Inimene peab vastama eelpool nimetatud toetuse saamise tingimustele toetuse maksmise aasta 1. aprillist kuni 30. septembrini kogu perioodi jooksul. Inimene ei pea toetust ise taotlema, vaid see makstakse välja riiklikes registrites olevate andmete alusel

Vallavanema vastuvõtuajad aprillis

06.04 kell 14 Paliveres
13.04 kell 14 Ristil
20.04 kell 14 Linnamäel
27.04 kell 14 Taebas

Vastuvõtuks registreeri eelnevalt e-posti teel mikk.lohmus@laanenigula.ee või telefonil 511 9343

Umbaia detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikustamine

Lääne-Nigula Vallavalitsuse 18.02.2020 korraldusega nr 2-3/20-78 võeti vastu Umbaia detailplaneering asukohaga Österby külas. Planeeringuala hõlmab Umbaia katastriüksuse (katastritunnus 52001:005:0388, pindala 18,2 ha) ja katastriüksuse 52001:005:2552 (pindala 1,1 ha). Planeeringu projekt näeb ette planeeringualale 15 elamumaa sihtotstarbega krundi (pindala 9680-16680 m²), 1 transpordimaa krundi (Umbaia tee) ja 1 üldkasutatava maa krundi moodustamise; igale elamumaale ühe elamu ja kuni kahe abihoone ehitusõiguse ja hoonestustingimused; määratud on kommunikatsioonide lahendused, servituutide vajadus ja seatud keskkonnatingimused. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 16.-29. märtsini 2020 Noarootsi vallamajas vallavalitsuse tööajal ja valla veebilehel <http://www.laanenigula.ee/menetluses>. Väljapaneku ajal on võimalik esitada planeeringulahenduse kohta kirjalikke arvamusi.

Kandideeri noortevolikogusse!

Kaie Talving, haridusnõunik

Hea Lääne-Nigula valla noor, kandideeri loodavasse Lääne-Nigula valla noortevolikogusse!

Noortevolikogu on volikogu juures tegutsev Lääne-Nigula noortest koosnev nõuandva õigusega esinduskogu mis esindab vallas Lääne-Nigula valla noorte huve. Noortevolikogu tegevus rajaneb demokraatia põhimõtetel, liikmete omaalgatusel ja ühistegevusel, kogu põhitegevus on kaasata noori aktiivselt osalema ühiskondliku elu korraldamises. Noortevolikogus saab olema kuni 15 liiget, kes valitakse noortevolikogusse 2 aastaks.

Sa sobid noortevolikogusse kandideerima kui oled 13-26-aastane ning vastad vähemalt ühele järgnevatest tingimustest:

- sinu elukoht Eesti rahvastikuregistri andmetel on Lääne-Nigula valla;
- sa oled õpilane Lääne-Nigula vallas asuvas üldhariduskoolis.

Noortevolikogu valimised toimuvad **6.-12. aprillini 2020**.

Valimised viiakse läbi kahel viisil:

- kõikide Lääne-Nigula vallas asuvate üldhariduskoolide õpilasesindused võivad valida oma kooli õpilaste hulgast noortevolikogusse oma esindaja (Kullamaa Keskkooli õpilasesindus saab valida 2 esindajat – ühe põhikooli- ja teise gümnaasiumiastmest);
- elektroonilise hääletuse kaudu, kus kandidaadid tuleb esitada vallavalitsusele vormikohane kandideerimisavaldus ja motivatsioonikiri vähemalt 14 päeva enne valimiste alguskuupäeva, s.o hiljemalt **22. märtsil 2020**.

Elektroonilise hääletuse korraldab vallavalitsus, hääletamine toimub keskkonnas „VOLIS“. Noortevolikogu valimiste tulemused ja noortevolikogu koosseisu kinnitab vallavolikogu. Täiendav info noortevolikogu ja selle valimiste kohta, sh noortevolikogusse kandideerimise avalduse vorm, on kättesaadav valla veebilehel www.laanenigula.ee.

Tule tee ajalugu, kandideeri esimesse Lääne-Nigula valla Noortevolikogusse!

Kaasav eelarve ootab ettepanekuid

Kaasava eelarve jaoks on 2020. aastal eraldatud 40 000 eurot ja see raha jaguneb võrdselt 8 piirkonna vahel. Igale piirkonnale jagub seega kuni 5000 eurot. Nendeks piirkondadeks on Kullamaa osavald, Martna osavald, Noarootsi osavald, Oru piirkond, Nõva osavald, Palivere piirkond, Risti piirkond ja Taebla piirkond.

Millele saab raha taotleda?

Raha saab taotleda investeeringuprojekti elluviimiseks- selleks võib olla asja ostmine, remont või ehitus.

- Kaasava eelarve raames planeeritav asi peab valmima samal eelarveaastal ning ei tohi tekitada ebamõistlikke kulusid järgnevatel eelarveaastatel.
- Kaasava eelarve raames tehtu peab olema avalikus kasutuses.
- Kaasava eelarve raames ei saa teha jooksvaid kulusid, näiteks korraldada mingit üritust.

Kuidas vormistada ettepanekut?

Kaasava eelarve ettepanekule tuleb panna võimalikult lühike ja konkreetne nimetus!

Ettepanekule lisatakse täpsem kirjeldus, mis ettepaneku sisu kõigile arusaadavalt lahti seletab (mida täpselt tahtakse teha, kasutajate sihtgrupp jne) – kuna hääletaja teeb valiku paljuski ettepaneku nime ja kirjelduse põhjal, siis tuleb asi lihtsas keeles ja ettepaneku avaliku kasu selgitavalt lahti kirjutada.

Keerukam osa võib olla ettepaneku eelarve koostamine. Lihtsalt asja ostmisest ei pruugi piisata, näiteks mängu-väljaku pakkumisel tuleb arvestada ka kohale toomise, paigaldamise ja vajadusel ka turvaaluse rajamise kuludega. Vajadusel võib alati nõu pidada vallavalitsuse või osavallavalitsuse spetsialistidega, kes vajadusel nõu annavad ja aitavad.

Ettepaneku puhul hinnatakse eelnevalt ka eelarve realistskust ja vajadusel tehakse soovitus ettepaneku muutmiseks.

Kaasava eelarve ettepanekute esitamise tähtaeg on 15. veebruar 2020 kuni 15. märts 2020, ettepanek esitatakse elektroonselt aadressil vv@laanenigula.ee või sisestatakse VOLIS keskkonnas.

Elu maal – maaelu

Toomas Tammeorg, volikogu liige

Lugedes uudiseid leian tihti termini „kolumn“, mis see siis on? Sellest terminist tuleb ka **kolumnist** tähendab <veerukirjutaja; veerukirjanik; isik, kes kirjutab kindlale ajalehele arvamuskirjutisi>. Tahan hakata kolumnistikks ehk arvamuskirjutajaks. Kuidas see õnnestub näitab aeg ja minu arusaam asjast. Ma ei tea, kas valla lehes on selline veerg, aga loodan, et leian seal koha. Võibolla sõltub õnnestumine ka poliitilistest vaadetest ja arusaamadest. Kuna olen volikogus koalitsiooni esindaja, siis ei tohiks olla probleeme. Kuid tahan kohe hoiatada, et kõik minu vaated ei lähe ilmselt kokku koalitsiooniga, aga see peaks olema just põnevam ja kui koalitsioon ajab õiget asja (mida ta teeb) siis kriitika peaks olema edasiviivaks jõuks.

Nagu pealkiri ütleb, tahan lahti mõtestada elu maal maaka seisukohalt, kuigi päris maakaks ei saa ennast lugeda, kuna palka saan linnast. Kuid see on isegi hea, on mida võrrelda.

Kuna uut valda, ehk ühinenud valda on juba üle poole valitud ajast, siis hakavad mõned asjad selgeks saama. Esiteks ei saa seda valimisperioodi lugeda veel teed näitavaks, sest siin on sees veel eelmise korra nüansid. Ühinemislepingud ja toetused, see mõjutab otseselt täna tehtavaid otsuseid, seda ei märka valijad ja paljud teised, siit ka tekivad küsimused, miks vald nii otsustas, nii oli ühinemislepingus ja sealt tulid rahad. Siit lihtne järeldus, riik ostis selle reformi rahaga. Sellega tuleb arvestada, aga enamus on selle unustanud ja sellest ka küsimused „miks nii“. Siit saame vastused küsimustele, miks osteti Nõva sadam, miks ehitatakse Hara ja Österby sadamat jne. Järgmine valimisperiood saab olema oluliselt tulisem, sest see vallavolikogu ei ole enam seotud üleminekuperioodiga ja need otsused saavad olema hoopis karmimad ja ebapopulaarsemad. Siin saab olema palju suurema tähtsusega volikogu koosseis kes pääseb teki alla ja kes peab külmetama. Eks aeg annab arutust ja valija otsustab.

Läheme tagasi tänase valla tegemiste juurde. Tegelikult läheb meil hästi, eelarve on korras, teenused toimivad, osavallad on tegusad – elu on lill. Kas ikka on lill, sellele peavad vastama valijad ja vaevalt nad kõigega on rahul. Kuid olles nõukaaja inimene, tundub, kohati nagu oleks saanud kommunism. Lapsed kooli bussiga, kui buss ei tule, siis kooli ei lähe. Siis loed artiklit, et lapsed liiguvad vähe, aga seda me ise soodustame. Kuidas mina ja enne mind kooli jõuti, ikka jalgsi, rattaga ja suuskadega. Nüüd ütlevad paljud „lollakas“ aeg on edasi läinud. Aeg on tõesti edasi läinud, aga inimesed on ikka endised ja inimeste vajadused üldjoontes samad. Olles ise valla hariduskomisjoni liige ja vaadates meie valla koole – kõik oleks nagu OK! Probleemid on lihtsad, õpetajate kaadriprobleemid ja eripedagoogide puudus. Kas tõesti olemas joudnud sellisesse ajajärku, et logopeed ja eripedagoog (mida see ka tähendab) muutub tähtsamaks kui tavaline õpetaja. Enne kui ei taastata õpetaja kui maasoola amet, mitte kui klienditeenindaja, ei juhtu sellel maastikul mitte midagi. Suhetumise, et minu laps on ainulaadne me kaugele ei jõua. Tuleb ikka tunnistada kooli kui tähtsa asutuse olemasolu ja selle järgi toimetada. Võtame Noarootsi Gümnaasiumi fenomeni – kool toimetab, pole kuulda soigumist, et raha pole lapsi pole jne. See on näide, kuidas ühte asutust juhtida ja edukalt. Lõpetades haridusteemat, kerkib alati Nõva kooli probleem, „olla või mitte olla“ see on küsimus ja see on hea näide ühinenud vallast. Vaadates uudiseid on selliseid koole ka mujal, näiteks Misso Lõuna Eestis. Selle asemel, et probleem ruttu lahendada, marsivad osad volinikud saalist välja. Kas läksid iivet tõstma? Kui koolis on 0 last, kas peame edasi kooli koos vastavate kuludega, tulge mõistusele. Kui lapsi ei ole ja pole juurde tulemas, siis tuleb kokkuhoiuga leppida. Kaks kooliastet on maksimum, mida on loogiline pidada. Siin ei ole ainult laste arvu küsimus, vaid ka kvaliteedi küsimus. Kvaliteet määrab tänapäeval rohkem kui kvantiteet. Olles kõrgkooli õppejõud näen kahjuks kvaliteedi langust, nutimaailm teeb meist nutisõltlasi, ehk roboteid. Märkamatu on lapsed maha jätnud mõlemise ja loodavad mehaanilise seadme peale. Kuid mõtlemine on ju omane ainult inimesele.

Noarootsi Jäättee nüüd pudelis!

Igal aastal, kui avatakse Österby-Haapsalu jäättee, on see lõõnud pool Eestit kihama. Sellest tekkis ki mõte, et paneme Noarootsi Jäättee pudelisse, millega annab Noarootsit reklaamida aastaringelt. Jäättee on mõeldud nautimiseks seltskonnas, nii külmal jäärajal kui kuumal rannaliival.

Veebruarikuu viimasel laupäeval toimuski Noarootsi Jäättee avamine Österby sadamas ja selline teade, meie praeguses ilmastikus, tekitas inimestes palju elevust. Seltskond uudistajaid, kes kohale tulid, olid rõõmsalt üllatunud, sest idee on ju hea!

Kellel tekkis soov Noarootsi Jäättee endale muretseda, võtke julgelt ühendust! Suutlepa Tuulik MTÜ tel. 56501692

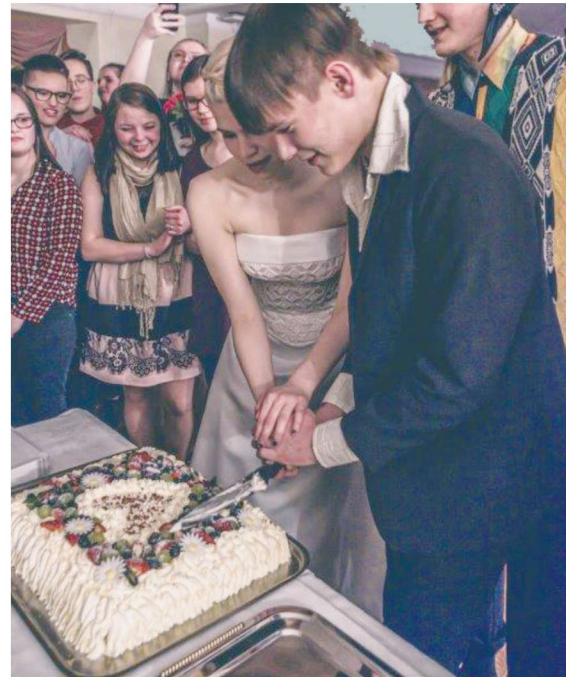
Aime Pärnaste

Kuninglikud pulmad

Mõisasaali astudes olin positiivselt ärevil. Saal oli täis mõnusat sõbrapäeva hõngu. Keegi ei teadnud, kes on see salapärane abielupaar. Laesrippusidsädelevad tuled ja üsnapeaolisaaalrahvastäis. Muusika hakkas mängima ja kõik pöörasid oma pead saali taha, kust astusid sisse Raneli ja Joosep. Elegantselt ja graatsiliselt sammusid nad preestri, Irise, puki ette ning algas laulatus. Paari hetke pärast aga tormas pruutpaari poole Jakob. Selgus, et peig ei olnudki Joosep vaid Jakob, kes oli oma hajameelsusest hiljaks jäänud. Ekraanile ilmusid videod poissmeeste õhtust ja abielupaari vanematest. Jakobi vanemateks olid Tiina Theresa ja Erik Joonas, kes rääkisid Jakobi lapsepõlvest. Raneli vanemad olid aga meie enda kuningas ja kuninganna, Elina ja Johannes, kes ei toetanud abielu kohe üldse, kuna Jakob ei olnud nende arust Ranelile parim. Videodolid sellegipoolest üdiniposiitiivsed ja tõid kõigile naerusaule. Saalil täisnaerujamõned üksikud poetasid kahellusest paaripisarar. Laulatusle järgnes pidulik tordi lahtilõikamine ja seltskonnamängud. -Pulmad olid külluslikud ja kõik lahkusid mõisast naeratus suul ja armastus südames. Oli üks ilus sõbrapäev.

Tekst: Mariliis Kaer

Foto: Reimo Kariler

Heategevuskontsert „Üksi pole keegi“ Noarootsis

Noarootsis tähistati 20. veebruaril Eestis Vabariigi 102. aastapäeva “Üksi pole keegi”. Nagu pealkiri ütleb, on meie soov märgata, mõista, hoida ja armastada, et keegi meist ei tunneks end üksikuna. Heategevuskontserdi idee algatajaks oli Noarootsi kooli 9. klassi õpilane Stiina Saluste. Laulus ja tantsus löid kaasa ka lapsevanemad, samuti olid näitusel laste tööde kõrval lapsevanemate käsitööd, kunsti ja keraamika. Pärast kontserti toimus mälestuspärgade asetamine Noarootsi Vabadussamba jalamile. Heategevuseks annetatud rahaga toetatakse Noarootsi laste ja noorte ettevõtlikkust.

Ülle Schönberg

Fotod Maie Arro

Noarootsi Kooli stiilinädal

Noarootsi kooli õpilasesindus tuli ideele koolielu värvikamaks muutmiseks viia läbi stiilinädal. Stiilinädal toimus 10.-14. veebruar. Oli palju muret ja vaeva, kuid kõik sai lõpuks ikkagi valmis ja korraldatud. Vaidlusi erinevate stiilide üle oli üllatavalalt vähe. Esmaspäeval oli tudupäev,

kus päeva õppeained olid tudumisega seotud. Kostüümide võitjateks tulid 9. klassi õpilane Liiza Apsolon ja õpetaja Lii Kalm. Teisipäeval oli sõbrapäev. Noh, päris sõbrapäev oli küll reedel, aga nii saimegi kaks korda sellel nädalal sõpradele pühendada. Avatud oli sõbra-kohvik ja kõige suuremad sõbrad olid 9.

klassi õpilane Anna Liise Viidik ja õpetaja Siiri Suppi. Kolmapäeval oli teemaks ametid. Sellega oli naljakas lugu. Algselt oli neljapäevaks planeeritud Kaitseväge, kuid me ei osanud sellest midagi arvata ning siis kui kolmapäeval oli ametite päev, oli koolis näha väga palju kaitseväge ja politsei vormides inimesi. Kõige vahvamad kostüümid olid 8. klassi õpilasel Daarja Haramaal ja õpetaja Monika Miilsaarel. Kolmapäeval käisid koolis tutvustamas politsei esindajad oma töö põnevamat poolt. Õpilaseid said proovida kätt sõrmejälgede võtmisel.

Neljapäevaks sai siis uus teema valitud ja selleks sai 80-90-ndad aastad. Õpetajatele ilmselt hea nostalgialaks. Selle päeva võitsid 8. klassi õpilane Maibrit Kaur ja õpetaja Katrin Otsa. Viimaseks päevaks ehk reedeks oli teemaks meie kõigi lemmik ja oodatud soe suvi ja kõige suvisemad olid 6. klassi õpilane Sander Kaur ja õpetaja Tiina Järv. Noarootsi kooli õpilasesindus tänab kõiki, kes osa võtsid ja ootame uusi ideid, mida järgmistel semestritel korraldada.

Minna Matilda Reinmann

Noarootsi Kooli õpilasesinduse president

Noarootsi Gümnaasiumi külastas Rootsi parlamendi spiiker

Noarootsi Gümnaasiumi külastas sõbrapäeval, 14. veebruaril Rootsi parlamendi spiiker Andreas Norlén koos oma saatjaskonnaga. Esmalt toimus kohtumine mõisa saalis, kus direktor Laine Belovas andis kiire ülevaate koolihariduse ajaloost Noarootsis. Järgnes kohtumine õpilastega Pürksi kultuurimajas, kus saalitäis õpilasi laulis tervituseks kooli rootsikeelset hünni “Modersmålet sång”. Õpilasesinduse president Sandra Piir tervitas samuti külalisi rootsi keeles, misjärel spiiker pidas ka kõne oma emakeeles. Gümnaasistidel oli võimalus esitada küsimusi, mida ka julgelt kasutati. Sellega lõppeski lühike, kuid sisukas ja meeldiv kohtumine.

Tekst: Inna Rosar ja Kristina Kivi

Kultuurisõnumeid Kullamaalt

Loit Lepalaan

Kullamaa Kultuurimaja juhataja

Uue kevade ootuses oleks igati paslik heita pilk 2020. aasta Kullamaa kultuurikalendrile ning peatuda mõnel tähelepanuväärsemal sündmusel pisut pikemalt. Enne veel aga põgus ülevaade juba toimunud. Vabadussõjas võidelnute mälestuspäeva, nagu ka Tartu rahu 100. aastapäeva tähistati Kullamaal tseremooniaga Vabadussõjas langenute ausamba jalamil. Kapten Aksel Heidemanni kõnedele lisas pidulikkust meie kiriku 160. aastase ajalooga suure tornikella kaunikõlaline helin. Eesti Vabariigi 102. aastapäeva pidulikkust ilmes- tas Lääne-Nigula vallavanema Mikk Lõhmuse ja kapten Aksel Heidemanni sõnavõtt, Kullamaa Muusika Selti sõprade orkestri kõla, pidupäeva kohvilaud kultuurimajas ja väärikas ning stiilne kontsert Kullamaa Keskkooli noortelt, mille oli lavastanud meie särav tantsujuht Riina Gilden.

Käesoleva aasta Kullamaa kontserdielule tegi alguse pianistist helilooja ja päris geenius moodi muusik Sven Kullerkupp. Jätkuvas koostöös Eesti Interpreetide Liiduga esinesid meie kultuurimajas noored tippmuusikud Ingely Laiv-Järvi ja Jakob Teppo. Värvika ja kireva ka-

vaga kontserdi andis akordioniklu- bi „Amulett“ Tallinnast ning ei saa mainimata jätta südamlikkust ja sooja pärastlõunakontserti Tõnu Raadikult. Poeet Hando Runnel on öelnud et Kullamaa on eesti kirjakeele häll. Siit pärineb vanim tänaseni säilinud eesti keeles kirjutatu. Siin on tõlgitud Piiblit ja koostatud XVII saj. olulisem eesti keele grammatika. Seega on Emakeelepäeva tähistame Kullamaal kohustuslik traditsioon, mille seekordsed esinejad on Eesti Kirjandusmuuseumi vanemteadur, rahvaluuleteaduste doktor, folklorist Mari Sarv ja värske Eesti Kirjandusmuuseumi peapreemia laureaat, pärandkultuuri uurija ja metsandus- teadlane Lembitu Tverdjanski. Jätku- valt oli ja on filmihuvilistel võimalik kohtuda Jaak Ellinguga ning meistri poolt valitud väärtfilmidega. Tulemas on pika traditsiooniga laste laulu- võistlus „Tingel-Tangel“, mida veab meie kooli väsimatu lauluõpetaja ja koorijuht Ülle Tammearu. Jürikuul külastab Kullamaad koos solistidega mitu head orkestrit. Oma kontser- diga rõõmustab publikumi orkester „Saku“ Arvi Miido juhatusel ja Kait- seliidu Tallinna Maleva Big-Band Peeter Saani dirigeerimisel. Põneva kavaga tuleb Kullamaale esinema rahvusvahelt kõrgelt hinnatud muusi- kud, löökpillivirtuoos Heigo Rosin ja

ERSO kontsertmeister Indrek Vau. Teatrihuvilistele pakuvad külakosti näiteseltskonnad Haapsalust, Tal- linnast ja Saaremaalt. Orelimuusika sõpradele peaks rõõmu ja rahuldust tooma jätkuv koostöö professor Andres Uibo juhitava Tallinna Rahvusvahelise Orelifestivaliga. Li- saks kõlab meie unikaalne Carl Au- gust Tantonni pill läbi suve neljal öhtul orelisuve kontsertite raames.

Igakevadine kunsti- ja muusikapi- du „Helisev Kullamaa“ on seekord pühendatud Kullamaa hariduselule.

On ju Kullamaal lapsi lugema ja kir- jutama õpetatud juba aastast 1695. Pietistliku kirja- ja keelemehe Hein- rich Gutsleffi juhitud kihelkonna- kool oli oma aja parim Põhja-Ees- tis. 6. juunil toimuva peo raames tähistatakse kunagise Silla kooli 110. aastapäeva vilistlaste kokku- tuleku, ajalookonverentsi, näituste, kontserdi ja seltskondliku koosvii- bimisega Kullamaa kultuurimajas. Kullamaa tantsu- ja laulupidude tradit- siooni jätkab lõikuskuu 22. kuupäeval toimuv Kullamaa kihelkonna tant- su- ja laulupidu. Pealavastaja Riina

Gildeni juhtimisel saab peoplatsil Kullamaa staadionil näha ja kuulda head puhkpilli- ja koorimuusikat ning Kullamaa kihelkonna rahvarõivastes tantsijate kirevat etendust. Igaaastasel Kullamaa Rahvuspäeval tähistatakse suurema seltskondliku peoga Kul- lamaa rahvamaja-kultuurimaja 90. aastapäeva. Kultuurimaja galerii jät- kab oma tavapärasest näituste ja välja- panekute traditsiooni. Olgu see põgus ülevaade mõningatest selle aasta olulisematest kultuurisünd- mustest orientiiriks kultuurihuvilisele külalisele ja kullamaalasele.

Martna laste vastlalaager

See, et vastlapäev sellel aastal kasinalt lumerõõmu pakkus, ei kurvastanud ühtki Martna last. Talvelaager tuleb talvel – iga ilmaga.

Autotäis autotäie järel vuras lapsi Ridala mäele. Koha- likud, Ridala lapsed olid juba suure põnevusega ootele asunud. Tuttavad ruumid ja nurgatagused üle vaadatud, suundus seltskond õue, kus mänguväljaku liumägi läi- kima lihviti. Vähemalt taskurätiku jagu peaksid sellel suvel kõigi peredes linad kasvama. Et ilm oli tuuline, võeti järgmiseks ette tubaseid tege- vusi. Suurim tuba, Ridala kandis, kannab nime Ridala Püha Maarja-Magdaleena kirik. Sealgi olid ruumid ja nurgatagused ammu tuttavad, aga ikka oli rõõm avas- tada. Saime vastused küsimustele kui palju on kiri- kul uksi ja aknaid nii väljast poolt kui ka seest poolt lugedes. Üle said loetud küünlad, lambipirnid, lapsed pingiridades, inglid, trepiastmed, põlevad ja kustunud lambid võlvide peal. Arutlesime vanade ja väga vanade asjade üle kirikus.

Pastoraati tagasi tulles sai õhtusöögi ootuses üles- võetud mõned lõbusad mängutuurid. Ja pole veel leiut-atud paremat rooga, kui makaronid praetud vorstiga. Ja kui õhtu edenes sai veel õues ka viinereid grillida, oli ikka hea küll. Ja loomulikult kuulusid vastlapäeva juurde ka vastlakuklid, kuid nüüd saab liha kõrvale heita, et seda siis ülestõusmispühadel jälle võtta saaks!

Õhtu kulminatsioon oli karneval. Seltskonda ilmesta- sid ninjad ja ämblikmehed, kassid, indiaanlased ja muud ägedad tegelased. Kelle kostüüm väga kirju ei olnud, sai teha oma näole erinevaid maalinguid. Öö- film Loco oli ka parasjagu karnevali temaga sarnane. Esimesena jäi sügavasse unne Äli ning hommikul põõnas kõige kauem Maarja. Hommik algas taas tegemiste ja toimetamistega. Puhtaks nooliti pudrupott ja võileivavaagen. Kuni lapsed lima topsi sees kok- ku segasid, meisterdas tädi Sirje kõigile suussulavaid pannkooke.

Koduteel algasid läbirääkimised, et laager võiks igata- hes vähemalt 5 päeva kesta, sest see on nii mõnus. Aitäh Anule, Airele, Iinesele ja Sirjele abi eest ning 23 lapse vanematele usalduse eest. Jääme põnevusega ootama järgmist, nüüd juba suvelaagrit!

Küllike Valk

Martna ja Ridala kirikuõpetaja

Kullamaa Kultuurimaja direktor Loit Lepalaan pälvis Rahvamajade ühenduse kõrgeima tunnustuse Kaheksakand

Rahvamajade ühenduse Kaheksakanda antakse inimesele, kes on kultuurielu edendamisel ja rahvamaja maine tõstmisel vähemalt 35 aastat aktiivselt tegutsenud.

Loit Lepalaane puhul tõsteti esile tema suurt panust Lääne- maa kultuurielule. Tema korraldatud ürituste läbiv teema on viimasel ajal olnud Kullamaalt pärit eesti helilooja, organisti ja koorijuhti Rudolf Tobiase tutvustamine. Oma tegemistega on Loit püüdnud jätkata Kullamaa kihelkonna väärikat kultuurielu, taastada saja-aasta taguseid tradit- sioone ning tutvustada ja meelde tuletada selle kandi ku- nagisi suurkujusid. Suurematel üritustel kõlab Kullamaal alati puhkpill ning Kullamaad on külastanud mitmed tun- nustatud koorid ja orkestrid.

Emakeelepäev Kullamaal
14. märtsil 2020. aastal • Kell 15.00
Kullamaa Kultuurimajas

◆◆◆◆

Päevakohased laulud ja kõnelused:
 Eesti Kirjandusmuuseumi vanemteadur,
 rahvaluuleteaduste doktor, folklorist

MARI SARV

◆◆◆◆

Eesti Kirjandusmuuseumi peapreemia laureaat,
 metsanduse arendaja, pärandkultuuri uurija

LEMBITU
TVERDJANSKI

Lumeta vastlapäev

Vaatamata sellele, et lund 25. veebruaril ei olnud, tähistasid lasteaija- ja kooli- lapsed Martna kaarhallis siiski vastlapäeva. Lapsed võistlesid omavahel erine- vates mängudes ning lisaks sai enda vastlapäeva-teemalised teadmised vikto- riinis proovile panna. Päeva lõpus said kõik osalejad vastlakuklit ja limonaadi. Vastlapäeva korraldasid koostöös Martna ANK ja Martna SK.

Kaja Sarrapik
Martna ANK

Krista Kumberg - inimene, kes inspireerib tarkuse ja südamesoojusega

Triin Jaanisk

2020. aasta veebruarikuu päevad on Kristale olnud eriti tihedad ja töised. Ka õhtuteks on jätkunud mitmeid kokkusaamisi ja vastuvõtte. Alles mõned päevad tagasi on Krista saanud presidendi auraha – Valgetähe V klassi teenetemärgi – ja sellele järgnevalt ka Andres Ammase stipendiumi.

Krista võtab mind vastu oma armsas hubases majakeses Ristil. Ta kutsub mind naeratades sisse, pakub Visby linnast toodud võrtsikat teed meega. Ahi on kõetud ja kuskil selle läheduses mõnuleb magada kass Siilu ehk Silberta Basilea. Hiljem selgub, et nime on kassile pannud naabrilapsed. Olen siin, et tutvuda Krista värvika isiksuse ja eluga.

Meenutage oma lapsepõlve, millisest perest olete pärit?

Minu pere tuli Maidlast, see on siin lähedal. Isa oli sõjas ja pärast koju naasmist võttis naise, tuli raudteele tööle Ristile. Ema töötas telegrafistina ja hiljem poes. Terve minu lapsepõlv on möödunud siinsamas Ristil. Kõik esivanemad on talupojad. Maalähedus on kuidagi viisi veres.

Kust või kuidas sai teie sisse seeme/huvi raamatute ja lugude vastu?

Lugeda olen ma kogu aeg osanud, ma ei mäleta, et oleksin lugemist õppinud. Aga küllap ma millalgi seda siiski tegin. Huvi tuleb perekonnast. Vanavanaisa Jüri luges hästi palju, ta oli nagu renessanssiajastu inimene, tegeles mitme valdkonnaga: luges palju, mängis puhkpilliorkestris, pidas mesilasi, valmistas mööblit. Temast võiks palju rääkida. Ema oli väga lugev inimene, isa vähem, aga tema jutustas mulle lugusid. Ta oli noorpõlves läbi lugenud Rummu-Jüri lood ja Tarzani lood, neid ta mulle rääkis. Kui lood said otsa ja mina ikka veel painasin, siis isa mõtles lugusid käigupealt ise välja. Minu tädi, isa õde, oli Maidlas raamatukoguhoidja, ka tema oli suur lugeja ja lugude jutustaja. Isa teine õde oli samuti suur lugeja ja lugude jutustaja. See on meil perekonnas.

Millised olid teie lapsepõlve lemmikraamatud?

Kas meil on kolm päeva aega nendest rääkida? (muheleb) Nimekiri tuleks väga-väga-väga pikk. Otse loomulikult kogu Lindgren ja Lindgrenist ma olen nimetanud oma lemmikutena “Hulkur Rasmust” ja “Rasmus, Pontus ja Lontut” kindlasti, sellised põnevad lood. Pildiraamatu poole pealt lugesin ma väga palju kordi üle O. Sekora “Sipelgad ei alistu”, see oli hästi põnev, ohtrate värvipiltidega, mis toonastel aegadel polnud sugugi tavaline. Samuti G. Rodari “Cipollino seiklused”, J. Oleša “Kolm paksu”; ja muidugi A. Dumasi “Kolm musketäri” on üks mu lemmikutest, samuti “Pärija Kalkutast” – viimased neist parajad “tellised”. Seiklusjutud on mulle alati meeldinud.

Milline õpilane olite kooliajal?

Korralik.

Mis oli koolis teie lemmiktund?

Ajalugu, õpetaja Penu pärast. Ta oli üks minu lemmikõpetajaid, just selline peab õpetaja olema. Tema rääkis ajaloo tunnis teema läbi, see oli nii tohutult huvitav. Järgmises tunnis me kordasime seda, siis saime meie rääkida. Penu ajaloo peal sain ma rahulikult keskiskoolis viisi. Eesti keele tunnid olid ka huvitavad.

Millised inimesed on teid aegade jooksul inspireerinud?

Juba kõigepealt minu tädid. Minu täditütar, kes oli linnainimene ja kes võttis mind aeg-ajalt linna, me käisime kinos, käisime kohvikus. Tegelikult ka see on väga oluline maalapsele, kes istub siin, nina kartulivaos. Raamatukoguhoidjatest on mind inspireerinud Laine Mets – noor, ilus, tark, leebe, mõistev. Ta sai minuga hirmsasti vaeva näha, sest mul olid kõik lasteraamatud loetud ja küsisin tema soovitusi, varsti olid ka suurte raamatud pooled loetud. Kooliõpetaja Penu oli kindlasti üks minu eeskujusid. Keskkooli ajal õpetaja Imbi Altrov, kes oli kirjandusõpetaja, noor ja nägus ja moodne, väga hingega asja kallal. Ülikooli aastatel oli Inge Teder, meie kunstiajaloo õppejõud, kunstimuuseumi direktor. Tunnid toimusid Kadrioru lossis põõningul, kunstiarete vahel, istusime toolidel ja sohvaldel. See, kuidas tema jutustas, on meelde jääv. Tal oli kõrisev r-täht, tal oli hõbesõrmus, millel oli palju hõbemummusid, ja kui ta kätt liigutas, siis need kõlisesid. Ta rääkis Pariisi kunstimälestistest nii nagu see oleks loomulik, et me neid ühel päeval näeme. Suurepärase õppejõud oli meil Neverdinova, vene kirjanduse õppejõud. Tema jutustas need romaanid, mida eesti keeles ei olnud, meile ümber. Eesti kirjan-

dust andsid E. Nirk ja M. Mäger, kes rääkisid ka paguluskirjandusest, kuigi “uks” oli veel väga tugevalt kinni. Väga suurt tänu võlgnen ma meie Haapsalu raamatukogu esimesele direktorile Ester Lepikule. Imetlusväärne on see, kuidas ta mind täiesti märkamatuult haris. Saatis nt külalisele hotelli kohta kinni panema, külalisele jaama vastu, külalist ära saatma. Rääkis, mis tuleb teha, nõ koolitas. Ta andis mulle hästi palju julgust juurde, ta oli äärmiselt hooliv, inimestest hooliv direktor. Ja muidugi on mind väga palju inspireerinud Piret Päär, ma käisin palju aastaid tagasi tema muinasjutukoolis. Imetlen ja austan teda siia maani.

Mis eriala õppisite ülikoolis?

Õppisin Tallinna Eduard Vilde nimelises Pedagoogilises Instituudis raamatukogundust ja bibliograafiat. Lõputöö oli Läti kirjanduse bibliograafia eesti keeles.

Kuidas jõudsite lastekirjanduse uurimiseni?

Kui õppisin ülikoolis raamatukogundust, siis oli kolm suuremat valdkonda, mille vahel valida: tehnikakirjandus, ilukirjandus ja lastekirjandus, mis oli valikus esimest korda. Mina muidugi tahtsin ilukirjandust valida ja valisingi. Suunamise tõttu sain hoopis Haapsalu lasteraamatukokku koha.

Mis raamatud on praegu pooleli?

“Tüdruk, kes sõitis laevaga ümber haldjamere”, autor Catherynne M. Valente. See on erakordselt huvitava sõnastusega erakordselt huvitav lugu.

Mis on viimane raamat, mida lugesite, mis ei ole lasteraamat?

See oli üks kriminull Camilla Läckbergi “Majakavaht”. Loen alati, kui ilmub midagi Kivirähalt, Harglalt või Önnepalult. Pooleli on “Tundmatu Astrid Lindgren”.

Mis võiks olla kolm eelmise aasta lemmikraamatut?

Andrus Kiviräha “Sinine sarvedega loom”, Indrek Hargla “Apteeker Melchior ja Pilaatuse evangeelium”. Marju Kõivupuu “Pärandiaabits lastele ja suurtetele”, “Eesti rahvarõivad” aastast 2019. Lemmikute hulka kuulub ka 2018. välja antud Toon Tellegeni raamat “Kõik on olemas. Lugusid oravast, sipelgast ja teistest loomadest”.

Kas on midagi, mida tahaksite veel õppida?

Mõnda käsitöö- või kunstitehnikat võiks proovida. Kindlasti hea meelega õpiksin natuke eripedagoogikat, sest meil on siin raamatukogus üsna tihti hakanud tarvis minema. Kristin Veltri pidas meile loengu ja tänu temale suudan teatud asjadesse hoopis rahulikumalt suhtuda.

Kes on kirjanikud, keda olete imetlenud?

Neid on nii palju! Päris kindlasti Astrid Lindgren ja Tove Jansson.

Kuidas jõudsite Edgar Valteri loomingu uurimiseni?

Põhimõtteliselt alustasin ma sellega juba lapseas, kui ma vaatasin Pikri karikatuure ja raamatuillustratsioone. Aga tõsiselt rääkides, ma kirjutasin Valteri raamatutele retsensioone ja vanahärra helistas alati tagasi ning tänas. Tema pärandihoidja Külli Lepik oli ka sellega kursis, et mina olen Valteri loominguga kursis ja Valter on selle kõigea rahul, mis ma temast kirjutanud olen. Kui Tiina Tammeril tuli mõte teha kogumik Edgar Valteri illustratsiooniloomingust, siis pöördusid nad Külli Lepikuga minu poole. See on väga suur au, et Külli Lepik mind usaldas.

Kui te poleks saanud lasteraamatute uurijaks ja raamatukoguhoidjaks, kelleks oleksite võinud saada?

Tõenäoliselt eesti keele õpetajaks. Kuigi kui Risti koolis tuli 8. klassis kirjutada, kelleks tahad saada, siis ma kirjutasin esmalt, et grimeerijaks, sest teatriteema on mulle alati hästi südamelähedane olnud. Kuid ma taipasin, et grimeerija ei saagi saalis istuda ning matsin selle mõtte maha. Oli ka mõeldav, et näiteks juuksuriks. Raamatukoguhoidja elukutset ei terendanud silmapiiril. Keskkooli ajal oli pedas lahtiste uste päev ja ma tahtsin eesti keelt “nuusutada”, aga sattusin kogemata raamatukogunduse peale ja nii jäi.

Olete Risti ajalooramatute toimetaja. Kas on olnud midagi üllatavat, mida olete “Risti raamatu” tegemisel ajal teada saanud?

Üllatas meid kõiki see, et Risti ajalugu ulatub nii

Foto: Arvo Tarmula

kaugele minevikku. Olgu pealegi, kivikalme Kalva mäel, aga kus see rahvas, keda sinna muinasajal maeti, elas? Minu Risti-ajaarvamine algas postijaamast ja raudteest. Kalev Jaago uuris Haartse küla teemat. See üllatas jah, et Risti kandis on olnud asustus juba väga ammustel aegadel.

Missugusesse riiki tahaksite reisida?

Itaalias ma olen küll käinud, aga tahaksin veel avastada. Mulle on Euroopa kultuur hästi tähtis, ehitised ja galeriid, tänavapilt ja inimesed. Siin Euroopas on avastada küll ja veel. Visby linna tahaks ka veel tagasi minna. Ja Inglismaale Midsomeri mõrvade kanti ka.

Millist muusikat kuulate?

Folki. Juhan Uppina lõõtsamängu. Untsakad, VLÜ (Väikeste Lõõtspillide Ühing), Puuluup, TradAttack. lõppeks ka Naised Köögis. Neid on palju, kes teevad ehedat rahvamuusikat, või kes oskavad seda õigel moel töödelda või on muul moel vaimuka sõnumiga.

Mis on viimane teatritendus, mis on jätnud sügava jälje?

Linnateatri etendust “Igatsus”, olen käinud kaks korda vaatamas, Nüganeni lavastus. (“Isasid ja poegi” olen Linnateatris näinud ligi paarkümmend korda, head lavastust tahan näha rohkem kui korra); “Juudit” Katariina kirikus tekitas imetlust. Suvel nägin Keilas “Isamaa pääsukesi”, väga hea Kiviräha tekst. Väga kurb ja tõsine, samas hullult naljakas lugu.

Mida teha, et lapsed loeks rohkem ja viibiks vähem nutiseadmes?

Täiskasvanu peab ise võtma raamatu kätte ja näitama, et lugemine on mõnus. Ikka isiklik eeskuju!

Mis võtab tööl olles suurema osa ajast?

Suhtlemine lastega. Kirjatööd saan teha hommikupoole, kui lapsed on koolis. Kui koolipäev lõpeb ja nad tulevad raamatukokku, siis nad elavad ennast välja, siis tuleb neid hoida joone peal, sest mõni laps tahab vaikust, mõni tahab lihtsalt joosta ja karjuda. Lapsed tahavad rääkida ja siis ma pean mõtlema, kumb, kas minu kirjatöö või lapse kuulamine ja temaga vestlemine, on tähtsam. Suhtlemine ja sehkendamine võtab suurema osa tööpäevast. Ürituste sisuline ettevalmistamine samuti. Sageli kirjatööd, eriti need, mis ei ole otseselt raamatukogutööga seotud, nt raamatute toimetamised, jäävad õhtusele ajale kodus.

Mis on raamatukoguhoidja roll ja kuidas see on ajas muutunud?

Väga palju muutusi on toimunud. Vanasti, kui kirjutasime autorid ja raamatute pealkirjad kaartidele, siis jäid need ka endale pähe. Nüüd on arvatuti kui abimeest küll mugav kasutada, aga kuna raamatuid tuleb palju juurde, siis pealkirjad ja autorid enam niimoodi meelde ei jää. Kompuuter on meid laiskas teinud. Arvuti ja andmebaasid on nagu külmkapp. Kui sinna sisse midagi pandud ei ole, siis ei ole sealt ka midagi võtta. Kui ei sisesta õiget märksõna, millega raamat on andmebaasis, siis ei leia seda õiget raamatut ka üles. Sellisel juhul saab loota ainult mälu peale. Raamatukogu üks rollidest on olla akadeemiline. Mitte ainult rahuldada lugeja vajadusi, vaid ka suunata, in-

formeerida. Mitte pakkuda hamburgerit, mida lugeja küsib, vaid pakkuda kõrvale tervislikumat toitu. Me ei ole kassapidajad, et tõmbame ainult triipkoodi läbi ja korrastame riuleid, vaid meile on oluline sisuline töö, kirjanduse tundmine. Rahvaraamatukogult justkui oodatakse külakeskuseks olemist – siin olgu postipunkt, siin saadagu õmmelda ja kasvõi pesu pesta ... Küla kultuurikeskus raamatukogu kahtlemata on ja jäägu see nii. Ma arvan, et iga tegevus raamatukogus võiks olla raamatutega seotud. Lasteraamatukogu on pealelõunati nagu pikapäevavõim, kus oleks vaja kasvatajat, kes lastele mõtestatud ja sihipäraselt tegevust pakub. Muidu läheb mölluks. Meie tööülesanded seisnevad muus, ehkki oleme vajadusel õpetajad-kasvatajad. Raamatukogunduse haridus on kaldunud infoteaduste poole – info on oluline, aga mida me selle suure hulga peale hakkame? Inimene on tähtis. Raamatute üle arutlemine ja nende analüüsimine, soovimine lugejale on siiski väga oluline – olla teejuht selles liigirikas, läbipääsmatus ja lokkavas raamatumaailma džunglis.

Krista Kumberg (sündinud 6. augustil 1959 Ristil) on laste- ja noortekirjanduse spetsialist ja uurija, lastekirjanik, II klassi õppekomplekti “Ilus emakeel” kaasautor, raamatukoguhoidja. Ta on kirjutanud palju ülevaateartikleid lastekirjanduse kohta. Krista Kumberg töötab alates 1981. aastast Haapsalu lasteraamatukogus.

Teised Kristast

“Malin vaatas talle tänulikult otsa. Kõik tundus hoopis kergem pärast seda, kui see imeline inimene nende kööki astus. Ta oli nii rõõmus ja lausa kiirgas kindlustunnet, sõbrallikkust ning energiat. Mis õnn, kui sul on just niisugune naaber nagu tema, mõtles Malin.” (Astrid Lindgren “Väike Tjorven, Pootsman ja Mooses”) Juba siis kui Ristile elama kolisime, oli kodutunde tekkimisel oluline roll just Kristal. Enam ei kujutaks ettegi, et elaksime oma elu ilma hea naabri Kristata, kes vastavalt olukorrale täidab vestluspartneri, teatrisõprade, naabrivalve, lapsehoidja, keeletoimetaja ning eelkõige hea sõbra ja mõttekaaslase rolli. Küllap võib see olla omajagu tüütugi kui vabal päeval maja ukse avamise peale tormavad meie kaks plikatiirtsu naabri aia otsa kõõluma hüüdega: “Krista! Jutusta meile muinajuttu! Aga Krista jutustab. Meile tundub, et sõna “ei” ongi Krista jaoks tundmatu. Positiivse lähenemise, nutika ja sujuva asjade korraldamisega saab tema tehtud rohkem kui mitmele teisele kamba peale jõukohane. Krista oskab sõnu seada nii kõnes kui kirjas ja on hinnatud autor ning esineja lastekirjanduse teemadel üle vabariigi. Selleks, et olla omas valdkonnas tipptegija, ei pea alati ise linnas elama. Äitäh Sulle, Krista ja palju õnne suure tunnustuse puhul!

Triin ja Jürgen Kusmin, Krista naabrid

Mina tunnen Krista Kumbergi juba palju aastaid. Kohtasin teda esmakordselt rongis, millega ta iga päev Ristilt Haapsalu Lasteraamatukokku tööle sõitis. Aasta oli umbes 1984. Tünaseks on Kristast saanud kogu meie pere armas sõber, kelle kohalolek kaunistab iga sündmust ning kes oma kultuurihuvi ja eruditsiooniga on minu laste suur eeskuju.

Mis teeb siis värske presidendi auraha saaja nii eriliseks?

Krista on lihtsalt nii vahva, tark, palju lugenud ja arusaaja inimene, sedasorti, kellega on ütle mata lihtne suhelda ja kes mõistab nii suuri kui väike seid. Tal on lastekirjanduse kohta väga põhjalikud teadmised ja fenomenaalne mälu – ühesõnaga, ta on autoriteet. Tema oskab teri sõkaldest eraldada ning teha hulga üllitiste seast väärtuslik valik. Krista laste- ja noortekirjanduse tutvustused meie kooli õpilastele on traditsioon, mis võiks jätkuda kaua-kaua. Ta on hulga jõulunäidendite autor, mis on kirjutatud alg-selt Risti kooli jõulupeoks ning milles ta näitab oma suurepäras t sõnaseadmisoskust ning huumorimeelt, paigutades sündmused ja tegelased kohaliku konteksti. Peale nende on Krista sulest ilmunud mitu lasteraamatut, milles loo moraal on edasi antud vägivallata, kuid siiski mõtlemapanevalt. Ja töökas on ta ka - peale põhitööd on tal ikka töölaual materjale artikle, retsensioonide, toimetatavate teoste tarvis. Kõik saab tehtud. Väga hästi.

Soovin Sulle, kallis Krista, palju õnne ja seda, et Sa ikka raamatukogus olemas oleksid ning et Sinu kirjatükid lugejaid rõõmustaksid ja hariksid!

Pille Pirk

Mäletan Kristat sellest ajast, kui Risti koolis käisin. Nende klassi tüdrukud olid kõik autahvli-tüdrukud – õppisid hästi, tegid sporti, laulsid „Riisikates“ ja ühtelugu organiseerisid midagi. Krista, tagasihoidlik ja tark tüdruk, sai meie oktoobrilaste tähekeseks juhiks. Eks me oodanud ikka tavapäras t salakirjade õppimist ja jutte kangelas pioneeridest, kuid tema poolt läbiviidud koondused tähendasid vanade lugude kuulamist. Krista jutustas Rummu-Jürist, täiesti peast, et ta näidanud juurde liikuvaid ega liikumatuid pilte. Sõna oli see, mis meid, seitsme-kaheksa si jõmpsikaid, koolipinki naelutas.

Hiljem, noore kooliõpetajana, sain Krista käest alati abi, kui õpilastele kirjandust oli tarvis soovitada. Läbi aastate on Krista olnud koolis oodatud külaline – küll tondijutte rääkimas, küll jõululugusid jutustamas, küll uusi raamatuid tutvustamas. Aastaid kirjutas Krista meie koolile jõulunäidendeid, mis lisaks kohustuslikule pühadetemaatikale alati kohaliku olustikku peegeldasid. Oleme uhked, et kirjastuse Koolibri poolt välja antud eesti keele õpiku kaasauto-rina on Krista lisanud raamatusse ka meie kodupaiga teema. Nimelt lõppeb „Ilus emakeel“ II klassile lisalugemisega Marimetsa rabast selle elanike silmade läbi.

Krista oma vaheda sulega on abiks olnud esimese suurema kooliaastapäeva ettevalmistamisel, Risti valla 20. sünnipäeva ajalehe väljaandmisel, „Risti raamatu“ tegemisel. Kui täpne olla, siis ilma toimetaja-tööd teinud Kristata raamatut ei oleks – tema hea sõnaseadmise oskus, kirjanduslik vaist ja kogemused sidusid erinevate suurepärase autorite lood üheks tervikuks. Ei mäleta, et oleksin Kristat norutamas näinud. Ikka optimistlik, asjalik, tegus. Mida on lubanud, seda ka teeb. Uuel nädalal kohtuvad Risti kooli lapsed Kristaga taas, et uut ja huvitavat teada saada. Oleme rõõmsad, et Krista ikka ja jälle kodukan-di lastega lugemisrõõmu jagab ning lastekirjanduse vallast uudiseid toob. Meil on Kristaga vedanud.

Anne Heimann

Linnamäe ja Palivere lapsed pidasid teist ühist öölasteraada

“Täna on kõige ägedam lasteaiapäev”, ütlevad lapsed. “Millepärast?” küsin mina. “Täna on ju öölasteraad!” vastavad lapsed.

Tõesti, Linnamäe ja Palivere lapsed pidasid 13.-14. veebruaril juba teist ühist sõbrapäeva öölasteraada. Linnamäe Liblikate ja Palivere Kimalaste rühmade lapsed, kes sügisel kooli lähevad, naudivad veel lahedaid hetki lasteaias.

Ja öölasteraad on igatahes üks oodatui m sündmus - mõelda vaid, lasteaeda saab ka ööseks jääda! Kui eelmisel aastal oli paks lumi maas ja viibiti ühiselt Palivere metsas, siis sel korral oli vastuvõtjaks pooleks Linnamäe Lasteaed. Üheskoos mindi Oru Kooli spordisaali – kokku tuli meid 85 osalejat.

Võimlemisõpetaja Renno Silde valmistas saalis ette viis vahvat liikumisrada, kus lapsed ja õpetajad said

Pilguheit Risti Loomemaja tegemistesse

Tiina Ojamäe, Risti Loomemaja

24.veebbruar ja 10.märts on meie maja ajaloos tähtsad kuupäevad. 24.veebbruaril 2011 sai kõik alguse, toimus väike pidulik koosviibimine ja Risti Käsitöömaja oli avatud. Sama aasta 10. märtsil kogunesid esimest korda kangakudumise-st huvitatud. Kangakudumine on kõik need aastad, igal aastaajal, igal kellaaajal ja kogu aeg toimunud, see tegevus ja need inimesed on olnud ja on meie maja süda ja hing.

Nende aastatejooksul on toimunud palju, väikse-matest õpitubadest suuremate üritusteni, lisaks mitmed näitused ja laadad. Üks tähtsamaid traditsioone on meil kindlasti jõululaat.

Järgmisel aastal, juubeli aastal, vaatame neile aastatele kindlasti põhjalikumalt tagasi, aga täna räägiks rohkem tulevikust ja tänastest tegemis-test.

Meie majal on juba mitmeid kuid uus nimi-Risti Loomemaja. Maja renoveeritud välimus vajas ka uut värskendust sisu osas, tahame oma uue nime ja uue logoga kinnitada, et majas to-imuv ei ole ainult käsitööga seotud.

Igal nädalal toimuvad meie majas erinevad huviringid ja nendega võib alati liituda. Es-maspäeviti toimub käsitööring, teisipäeviti keraamikaring, kolmapäeviti saavad kokku kangakudumishuvilised. Üle pühapäeva saa-vad lapsed savitada. Lisaks toimub õmblusing ja soovime taas elustada ka maaliringi.

Kangatoas võtsime ette kirivööde kudumise ja suurtel telgedel hakkame kuduma villased suurrätte. Isegi kui sul on kodus oma teljed, võid alati tulla mõnda vaipa meie juurde kudu-ma. Kui sa ei tea kangakudumisest mitte mida-gi, aga asi huvitab, siis meie juures saad õpetust ja isegi materjali kudumiseks võid meilt leida.

Kuigi suur saal ei ole veel euroremonditud on just praegu ideaalne võimalus seal pidada vei-di teistmoodi sünnipäeva või muud tähtpäeva. Veel paar kuud saad oma peo teemaks valida: suvi, rand jne, sest suures saalis on meil põran-dal 4 tonni liiva, kui ei usu, tule ja vaata.

Risti Loomemaja on avatud kõigile ja korral-dame meeleldi just neid töötube ja üritusi, mida keegi on soovinud. Andke oma soovidest ja mõtetest märku ja teeme ära. Kui majauks on praakil, võid alati julgelt sisse astuda. Savitoas ja kangatoas on ühtteist ka müügil, nii et kui soovid kingitusi, astu kindlasti läbi.

Meie jooksvatel tegemistel saad pilku peal hoida Risti Loomemaja facebooki lehel. Oma soovidest kirjuta: loomemaja@risti.ee.

Linnamäe ja Palivere lapsed pidasid teist ühist öölasteraada

end sportlikult proovile panna ja üheskoos trallitada. Tegevused saalis lõppesid lasteaiatöötajate vahvate püramiididega, mille lapsed suure aplausiga vastu võtsid.

Mõelda vaid – ka õpetajad oskavad lahedaid asju teha! Pärast sportimist liiguti ühiselt Linnamäe Lasteaeda, kus vaadeldi igapäevast elu-olu, esineti lauludega, maiustati ühiselt pulgakookidega ja tänati kõiki osalejaid. Seejärel sõitsid Palivere lapsed oma majja õhtut jätkama, sest plaanis olid veel õhtusöök ja multikad. Loomulikult käib öölasteraia juurde ka öödisko ja mõlema lasteaia lapsed diskotasid rõõmsalt. Siis hambapesu, unejutt ja head öö! Hommikul näeme...

Marika Priik

Linnamäe Lasteaia direktor

Eesti õpilaste meistrivõistlused

Viljandis 29.02.20 toimunud võistlusel selgitati välja Ees-ti parimad maadlejad õpilaste vanuseklassis.

Naiste maadluses võitis kuldmedali Lisette Böttker (Lääne-Nigula vald Risti), kelle kodu-klubi on MK Juhan. Lisette treenerid Jüri ja Olev Nisumaa iseloomustavad teda kui väga töökas t ja sihikindlat tüdrukut, kes midagi ei jäta juhuse hooleks. Finaalkohtumises läks SK Kadrina tüdruk Keitlin Meribel Mägi nel-ja punktiga juhtima, kuid see ei päästnud teda Lisette lemmikvõttest nupuheitest, mille meie tüdruk vastase käest välja meelitas ja tasuks sel-javõit ja esikoht.

Kreeka-rooma maadluses saavutas oma esi-mese Eesti meistri tiitli Lääne-Nigula valla SK Martna noor matimees Hendrik Rämman, kes võistleb U15 vanuseklassis viimast aastat. Nii kõrge tiitli puhul tuleb palju harjutada. Hend-rik tuli esimest korda trenni kui oli kuueaas-

tane. Esimeseks vastaseks meie poisile oli kaal, mille nimel pidi ta paljudest tavaelus tavalis-est asjadest loobuma. Tänu tahtejõule võitis ta selle raske ülesande ja võistles kehakaalus -85 kg, mis on õpilaste raskekaal. Teel finaali võitis Hendrik kindlalt kõik vastased. Esikoha-

kohtumises tuli vastu Saaremaa noor vägimees Ojari Pöld, tulemus 8:0 meie maadleja kasuks. Teiste SK Martna maadlejate kohad: Jar-ko Danilov 5. koht; Jarmo Danilov 10. koht.

Tiit Seiton, SK Martna maadlustreener

Risti Noored = noorkotkad ja kodutütred Ristil

Risti Noored on Risti kandi noored, kes on otsus-tanud valida noorkotkaste ja kodutütarde seiklusri-ka elu. Selle võimaluse pakkusid välja NKK Risti jaoks konna noortetöö valdkonnast huvitatud liikmed. Viimasel kohtumisel jaanuaris tehti ajurünnak, mille käigus selgitati välja rühmanimi. Mitmetest valiku-test jäi sõelale Risti Noored.

Eelmise aasta maist alates on toimunud palju erine-vaid sündmusi, milles Risti Noored on osalenud ja saanud end ka veidi proovile panna. Nii toimus es-maabi tutvustus Risti pargis, meeskonnamängud ning laskmisharjutused õhupüssist jm. Ühiselt külastati Eesti Vabadusvõitluse muuseumi Lagedil ning ta-gasiteel peeti piknik ja seigeldi Ääsmäe seiklusr ajal. Sügisel osaleti Läänemaa noorkotkaste 2-päeva-ses spordilaagris ning evakuaatsiooniõppusel Orkaan evakueeritavatena. Tutvuti ka noorkotkaste ja ko-dutütarde veebilehtedega ning äpiga Ole valmis!.

Tagasiside käigus saime infot, millised tegevused noori huvitavad ja oleme veendunud, et üheskoos saame hakkama isamaa hoidmise ja kaitsmisega juba noorte tasandil - jalgrattamatk, telkimine, aardejaht, ellujäämine metsas, maastikumängud, tulel toidute-gemine ja kuidas tuld teha looduses, puidust as-jade meisterdamine, laskmine, miinirada, looduses olemine, ujumine, matkamine, noole- ja pallimän-gud. Kõik tegevused, mis noored kotkad ja koduti-tred ette panid, toetavad iseseisvust, julgust, teotahet ning soovi vastutada ja panustada. Nad ei oota, käed rüpes, vaid tegutsevad.

Mitmetest muudest põnevatest tegevusest nagu orien-teerumine maastikul, kodukoha ajalugu läbi seikluste, laskevõistlused, ööرائnakud, maakonna ja üle-ees-tilised nookotkaste ja kodutütarde laagrid on võima-lus end proovile panna, endale tõestada, milleks ollakse üksi ja üheskoos suutelised. Paljude üldnim-like väärtuste kandmine ja andmine nagu vastutus- ja kohusetunne, julgus, sõbralikkus ja hoolivus on need, mida iga noor, tema pere ja Eesti riik vajab.

Tasapisi teeme harjutusi ja tegeleme järgukatsete ettevalmistamisega ning liikmeks astumisega mai-kuus. Koondusel 26.veebbruaril Kaitseliidu Lääne ma-leva Risti malevkonna majas toimus pidulik õhtu, kus noored valmistasid eesti traditsioonilisi suupisteid ning tutvusid Kaitseliiduga ning kaitseliitlaste tege-vusega Risti malevkonnas, mida tutvustasid vanem-veebel Taavi Vaher ja kapten Aksel Heidemann. Tulemas on 7. märtsi laskepäev, kust võtavad osa vähemalt kaks Risti Noorte võistkonda. Peame neile pöialt!

Meie poolt esitatud turvalisuse projekt Ohutuslaager Risti Noortele sai positiivse otsuse – Jehhuu! Seega on oodata põnevat ja seiklusrikast suve!

Kes soovib rohkem infot, siis uurige veebist noorkot-kaste ja kodutütarde tegevuse kohta. Risti Noorte rühmaga liitumiseks ja rohkema info saamiseks Risti Noorte rühmast võta ühendust Kerli Tael kerlitael@hotmail.com või Lea Lai lea.lai.piirsalu@gmail.com .

Noortejuhid Kerli ja Lea

RANNALOOTS 2020
VÖISTUMÄNGIMINE

HAAPSALU KULTUURIKESKUS

LÕOTSAD EL JA KARMOSKADEL

Haapsalu kultuurikeskuses
 28.03.2020 kell 15

Päevajuht
 Marko Matvei
 Ühismängimine
 Enrik Visla juhtimisel

Pilet 7 € eelmüügis
 Piletilevis
 Kohapeal 10 €

29. märtsil kell 15.00
 Kullamaa Kultuurimajas
 Pärastlõunakontsert

IGIHALJAD EESTI LAULUD

MATITIBAR

Kontsert on tasuta

MIMOOSI KAUBATASKU
 KÜLLUSLIK LEID
 E-R 9-18, L-P 10-15

NÜÜD AVATUD UUTMOODI KAUPUS, ASTU LÄBI!

IGAL REEDEL MÜÜGIL KODULEIB.

KÄSITÖÖ MÜÜGIBOKSIDE RENT KIRBUKAS/KIRPPUTORI

TEKSTIILIPESURI RENT PÕNEVAD KINGIIDEED

+372 5807 0048 • MIMOOSIKAUBATASKU@GMAIL.COM
 WWW.MIMOOSIKAUBATASKU.EE

TALLINNA MNT 70, HAAPSALU

Kullamaa Kultuurimajas
 19. märtsil kell 18.00

Jaak Ellingu filmiõhtu
BLUUSIVENNAD
 Filmiõhtu kõigile tasuta

JOHN BELUSHI DAN AYKROYD
THE BLUES BROTHERS

JAMES BROWN • CAB CALLOWAY • RAY CHARLES • CARRIE FISHER
 ARETHA FRANKLIN • HENRY GIBSON
 THE BLUES BROTHERS BAND
 Written by DAN AYKROYD and JOHN LANDIS
 Executive Producer BERNIE BRILLSTEIN
 Produced by ROBERT K. WEISS • Directed by JOHN LANDIS

Original Soundtrack Recording on ATLANTIC Records and Tapes
 Read the JOY BOOK

TEADE!
 9. mail kl. 11 – 14 toimub
 Saare mõisa hoovis

NOAROOTSI KEVADLAAT

Noarootsi käsitöö, kohalik
 toit ja lihatooted,
 lilled, istikud ja laadaloterii.
 Laadasupp ja avatud kohvik.
 Müügikohtade tellimine
 kuni 30. aprillini
 Tel. 56988440 Anu Kari

TULE LAADALE! Müüma, ostma ja nautima!
 tel. 5200913 Ülle Schönberg

Suvehvide sooduspakkumine 2020

155/80R13 tugevdatud kandevõime
 ja M+S tähisega haagiserehv 40€/tk
 185/65R14 Gremax Capturar CF19-32€/tk
 185/65R15 Gremax Capturar CF19-33€/tk
 195/65R15 Gremax Capturar CF19-34€/tk
 205/55R16 Gremax Capturar CF19-37€/tk
 205/60R16 Gremax Capturar CF19-40€/tk
 215/65R16 Gremax Capturar CF19-50€/tk
 225/45R17 Gremax Capturar CF19-42€/tk
 225/40R18 Gremax Capturar CF19-44€/tk
 215/65R16C-Arivo 55€/tk
 195/70R15C-Gremax -48€/tk
 Eripakkumisena Goodyear uus mudel
 Efficientgrip Performance 2
 205/55R16 68€/tk

Küsi enda autole sobivat rehvimöötu ja
 püüame teha igale kliendile võimalikult
 soodsa pakkumise!

KONTAKT: 56211069 või garaaz@martna.com

Martna Garaaz
 martna.com

Läänemaa parim rehviväljak ja enamlevinud mõddud kohe
 kohapeal olemas.

Rehvivahetus toimub täiesti uute BOSCH profiseeria
 rehvipinkidega.
 Rehvivahetushooajal oleme avatud ka nädalavahetustel.

Vaata lisa www.martna.com
 Broneeri rehvivahetus : 56211069

**Reinu-Einari OÜ otsib enda meeskonda
 spetsialisti kellel
 on huvi, oskused ja teadmised
 kaasaegsete
 põllumajandusmasinatega
 töötamisel.**

Kellel on eelnev kogemus ja oskus
 taimekasvatustes.

Ettevõtte pakub omalt poolt konkurentsivõimelist
 palka ja häid töötingimusi.

Tel: 53561596, 5058924
 e-post: risto@reinueinari.ee,
 einar@reinueinari.ee

Puurvesi
 PUURKAEVUD

www.puurvesi.ee

- Puurkaevude ja maasoos-puuraukude puurimine, projekteerimine ning hooldus.
- Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamine, reoveemahutite, septikute, biopuhastite, süvaveepumpade ja veefiltrite paigaldus ning hooldus.

+372 5569 4310; taavi@puurvesi.ee

RANNAROOTSI Armastatud maised

Rannarootsi Lihatoostus AS on Eesti kapitalil põhinev lihatööstus, mille tooteportfellis on üle 200 liha-
 toote ning kus töötab ligi 180 inimest. Rannarootsi on kolmel järjestikusel aastal pärvinud „Eesti Parima
 Toiduaine“ tiitli lihakategoorias. Igapäevaselt valib ligikaudu 35 000 inimest enda toidulauale mõne
 Rannarootsi toote.

RANNAROOTSI Lihatoostus
 pakub tööd erinevatele tootmistööliste:

**PAKKIJA,
 KOMPLEKTEERIIJA,
 VORSTIPRITSIIJA,
 HOOLDUSTEHNİK**

Saada oma CV aadressile
 personal@rannarootsi.ee
 ja küsi lisa telefonil 472 5080

TULE MEILE TÖÖLE!

Väljaandja: Lääne-Nigula Vallavalitsus,
 heli.randes@laanenigula.ee, 473 5050 * Kujundus: OÜ Absoluutne
 Ilmub ka veebis www.laanenigula.ee * Tiraaž 3068 eks.